

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного факультету
_____ /Калинич І.В./
« 20 » червня 2021 року

СИЛАБУС ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 “Освіта/Педагогіка”
Спеціальність	014 “Середня освіта”
Предметна спеціальність	014.07 “Середня освіта. Географія ”
Освітня програма	Географія
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород – 2021

Назва курсу	Земельні ресурси
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра фізичної географії та раціонального природокористування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності, предметної спеціальності	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта 014.07 Середня освіта (Географія)
Викладачі курсу	Салюк Мар'яна Романівна
Профайл викладачів	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/geograph-fiz_geo/staff
E-mail	maryana.salyuk@uzhnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=786
Мова викладання	Українська
Тривалість курсу	4 кредитів ЄКТС / 120 годин
Обсяг курсу	60 годин – аудиторні заняття (36 годин лекційні, 24 години практичні заняття); 60 годин – самостійна робота студента.
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій, практичних робіт, консультацій тощо.
Анотація до курсу	Курс «Земельні ресурси» є важливим в циклі наук про Землю, оскільки дозволяє поглибити знання студентів про поширення ґрунтів на території світу й України та набути нових знань про земельні ресурси. Під час опанування дисципліни буде вивчатись поняття, які стосуються земельних ресурсів та землекористування, а також географію земельного фонду світу та України, особливості використання і охорони земельних та інших природних ресурсів, які тісно пов'язані із землею; навчитися здійснювати облік земельних фондів, їх оцінку, охорону від ерозії, забруднення та інших несприятливих процесів.
Ключові слова	Географія ґрунтів, земельні ресурси, природні зони, землевласники, рілля, пасовища, сіножаті, лісові землі тощо.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни «Земельні ресурси» є набуття здобувачами необхідних теоретичних знань та практичних навичок про земельні ресурси світу та України, розкриття сутності ґрунту як головної складової земельних ресурсів; вивчення видів й чинників виникнення деградаційних процесів та з'ясування проблем використання земельних ресурсів і їх збереження. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 4. Здатність працювати в команді. ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків. ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної

	педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду. ПК 1. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. ПК 2. Здатність доцільно і критично використовувати географічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному). ПК 3. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України. ПК 4. Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах.
Пререквізити курсу	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з навчальних курсів освітньої програми «Географія»: ОК 2.3 «Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів»; ОК 2.1 «Загальне землезнавство»; ОК 2.9 «Фізична географія материків та океанів і методика її навчання»; ОК 2.7 «Біогеографія»; ОК 1.10 «Основи екології і екологія людини».
Очікувані результати навчання	Формування у здобувачів знань про основні поняття і закономірності географії ґрунтів і земельних ресурсів; застосування законів ґрунтово-географічне районування для характеристики поширення ґрунтів на суходолі; розуміння чинників ґрунтоутворення та їх роль у формуванні ґрунтів. РН 1, 5, 13 Поглибити знання про склад, будову, фізичні, фізико-хімічні та морфологічні властивості ґрунтів; обґрунтовувати меліоративні заходи необхідні для підвищення родючості ґрунтів. РН 16, 18 Знати категорії земельного фонду та їхні діагностичні ознаки. РН 15, 18 Знати структуру земельного фонду світу, України та особливості в розрізі адміністративно-територіальних утворень. РН 16, 18, 19 Уміти характеризувати ґрунтовий покрив та земельні ресурси на різних організаційних та просторово-часових рівнях. РН 14, 16 Давати оцінку сучасного стану ґрунтового покриву та земельних ресурсів, володіти знаннями щодо захисту ґрунтів від деградаційних процесів. РН 15 Уміти проводити розрахунки структури земельних ресурсів, отримані результати зображати у вигляді діаграм та картограм. РН 19, 21 Уміти користуватися звітними матеріалами управліннь земельних ресурсів. РН 15, 19 Володіти методикою опрацювання відомостей щодо розподілу земель за формами власності та видами користування. РН 15, 19
Навчальні техніки та методи, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Словесні методи – лекція, бесіда, диспут. Наочні методи – виконання практичних робіт, усне опитування на практичних заняттях, ситуаційні завдання прикладного характеру, ілюстрації, демонстрації, презентації, реферати. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності – контроль за самостійною роботою здобувачів. Інтегровані (універсальні) методи. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності – поточне опитування, модульне контрольне опитування, підсумковий контроль.
Необхідне обладнання	Технічні засоби: дидактичні матеріали (електронний варіант лекцій, комплексні контрольні роботи; презентації тощо); технічні пристрої (мультимедійні апарати, стенди, моделі, Інтернет ресурси) для

	пред'явлення дидактичного матеріалу; - пакети завдань для модульного та підсумкового контролю; система віртуального навчання «Moodle»; офісні додатки; сервіс Google Meet. Обладнання: Фізико-географічна карта світу, атласи, контурні карти.																		
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Поточний контроль для змістового модуля № 1 включає виконання 6-ти практичних робіт, за якісне виконання і захист яких можна максимально отримати 45 балів; контроль за самостійною роботою відбувається у формі перевірки реферату (максимальна оцінка 10 балів) та написання модульної контрольної роботи, для виявлення рівня теоретичних та практичних знань, яка максимально оцінюється у 45 балів. Змістовий модуль № 2 включає виконання 5-ти практичних робіт, за виконання і захист яких можна максимально отримати 45 балів; контроль за самостійною роботою відбувається у формі перевірки презентації (максимальна оцінка 10 балів) та написання модульної контрольної роботи (три теоретичні питання), яка максимально оцінюється у 45 балів. Перескладання підсумкового модульного контролю здобувачами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу не підвищуються. Здобувачі, які не були присутні (з поважних причин) також повинні скласти модульну контрольну роботу протягом двох тижнів. Під час другого модульного контролю викладач оголошує загальну кількість балів накопичених студентом. Якщо здобувач набрав 60 і більше балів, то залік може бути виставлений за результатами підсумкового модульного контролю. Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю усна. Якщо здобувач за результатами підсумкового модульного контролю набрав 60 і більше балів, а на заліку отримав менше 60 балів, то викладач має право з метою з'ясування повноти оволодіння програмою дисципліни, сформованості умінь та навичок, поставити додаткові питання в межах програми навчальної дисципліни. Підсумкова оцінка з дисципліни визначається викладачем з врахуванням балів, отриманих за відповіді на додаткові питання. Під час відповіді на питання враховується чіткість, логічність і послідовність викладу матеріалу, культура мовлення, уміння аналізувати, порівнювати, робити узагальнення та висновки. Критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті. Шкала оцінювання: національна та ECTS <table><tr><th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th><th rowspan="2">Оцінка ECTS</th><th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th></tr><tr><th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th><th>для заліку</th></tr><tr><td>90 – 100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="4">зараховано</td></tr><tr><td>82-89</td><td>B</td><td rowspan="3">добре</td></tr><tr><td>74-81</td><td>C</td></tr><tr><td>64-73</td><td>D</td><td>задовільно</td></tr></table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	82-89	B	добре	74-81	C	64-73	D	задовільно
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою															
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																
90 – 100	A	відмінно	зараховано																
82-89	B	добре																	
74-81	C																		
64-73	D			задовільно															

	60-63	E		
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Підсумковий контроль, форма	Залік у формі усної перевірки знань			
Зміст курсу	<i>Змістовий модуль I.</i> <i>Ґрунти – як складова земельного потенціалу. Географія ґрунтів світу та України .</i> Тема 1-2. Вступ до курсу. Історія створення ґрунтової карти світу та України. Закони географії ґрунтів. Зміст, історія і завдання навчальної дисципліни. Ґрунтова карта світу. Ґрунтова карта України. Світова реферативна база ґрунтів. Основні закономірності географічного поширення ґрунтів. Система таксономічних і класифікаційних одиниць. Схеми ґрунтово-географічного районування світу й України. Секторна модель структури ґрунтового покриву континентів. Тема 3. Ґрунти полярного і бореального ґрунтово-біокліматичних поясів та їх земельні ресурси. Арктичні і тундрові ґрунти. Болотні ґрунти. Мерзлотно-тайгові ґрунти. Підзолисті ґрунти. Дерново-підзолисті ґрунти. Розподіл земельних ресурсів в межах цих поясів. Тема 4-5. Ґрунти суббореального ґрунтово-біокліматичного поясу та їх земельні ресурси. Бурі лісові ґрунти. Сірі лісові ґрунти. Чорноземи лісостепу і степу. Каштанові ґрунти. Сіро-бурі і бурі ґрунти пустель і напівпустель. Розподіл земельних ресурсів в межах цих поясів. Тема 6. Ґрунти субтропічного ґрунтово-біокліматичного поясу та їх земельні ресурси. Ґрунти сухих і вологих субтропічних лісів. Ґрунти постійно- і сезонно-вологих лісів і саван. Ґрунти напівпустельних і пустельних областей субтропіків і тропіків. Розподіл земельних ресурсів в межах цих поясів. Тема 7. Ґрунти тропічного ґрунтово-біокліматичного поясу та їх земельні ресурси. Ґрунти вологих тропічних лісів. Ґрунти постійно- і сезонно-вологих лісів і саван. Ґрунти напівпустельних і пустельних областей тропіків. Розподіл земельних ресурсів в межах цих поясів. Тема 8. Ґрунти та структура ґрунтового покриву зони Мішаних лісів (Полісся) та Лісостепу. Структура ґрунтового покриву. Дерново-підзолисті ґрунти. Дернові ґрунти. Болотні ґрунти. Болотні ґрунти. Лучні ґрунти. Алювіальні ґрунти. Сірі лісові ґрунти. Чорноземи лісостепу. Чорноземи опідзолені. Чорноземи типові. Лучно-чорноземні ґрунти. Їх морфогенетична характеристика. Їх морфогенетична характеристика. Тема 9. Ґрунти та структура ґрунтового покриву зони Степу. Ґрунти Українських Карпат та гірського Криму. Чорноземи звичайні. Чорноземи південні. Чорноземи на нелесових породах. Особливості формування гірських ґрунтів. Висотна поясність ґрунтового покриву гірських країн. Ґрунти Передкарпаття. Ґрунти висотних поясів Карпат. Ґрунти Закарпаття. Буроземи. Дернові ґрунти. Дерново-опідзолені ґрунти. Ґрунти внутрішнього та зовнішнього пасма Кримських гір. Ґрунти південного берега Криму. Чорноземні ґрунти. Буроземи гірсько-лісові. Коричневі ґрунти. Каштанові ґрунти. Їх морфогенетична характеристика. <i>Змістовий модуль II.</i>			

	<i>Земельні ресурси світу та України</i> Тема 10. Місце і роль земельних ресурсів у суспільному виробництві та функціонуванні біосфери. Особливості земельних ресурсів як основного засобу виробництва у сільському господарстві. Таксономічні одиниці земельного фонду. Основні екологічні функції земельних ресурсів. Особливості формування земельної власності на території України. Історичні етапи формування земельної власності. Регіональні особливості формування земельної власності. Сучасний етап формування власності на землю. Тема 11. Земельні ресурси світу. Структура та сучасний стан використання світового земельного фонду. Розподіл земель в межах ґрунтово-біокліматичних поясів. Потенціальні можливості використання земельних ресурсів світу. Деградаційні процеси, які обумовлюють зменшення кількості та якості світових земельних ресурсів. Екологічний стан земельних ресурсів світу. Тема 12. Сучасний стан і використання земельних ресурсів України. Структура земельних ресурсів України та їхні регіональні відмінності. Структура і географія сільськогосподарських земель, лісів та інших лісокритих площ, забудованих земель. Тема 13. Земельні ресурси України. Землі природно-заповідного фонду України. Географія земель оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Земельні ресурси населених пунктів України. Класифікація населених пунктів та їхнє соціально-економічне значення. Структура земельного фонду населених пунктів та особливості їхнього використання. Тема 14. Розподіл земельного фонду України за землевласниками, землекористувачами. Класифікаційні категорії землевласників, землекористувачів за період реформування земельних відносин. Сучасний стан розподілу земельного фонду України за землевласниками, землекористувачами. Тема 15-16. Ринок землі в Україні. Екологічний стан земельних ресурсів України. Загальні положення та правові основи ринку землі. Порядок купівлі-продажу землі та продажу земельних ділянок на конкурентних засадах. Сучасний стан ринку земель несільськогосподарського призначення в Україні. Екологічні проблеми сучасного землекористування. Законодавство України у галузі охорони земель. Тема 17. Деградаційні процеси у ґрунтах та охорона земель. Водна ерозія. Вітрова ерозія. Опустелювання. Засолення ґрунтів. Осолонцювання. Затоплення ґрунтів. Техногенне забруднення ґрунтів. Фізична та хімічна деградація. Шляхи та методи боротьби з деградаційними процесами.
Література для вивчення дисципліни	Основна література 1. Раціональне використання та охорона земельних ресурсів: Навчальний посібник / С.І. Веремеєнко С. І., С.С. Трушева С. С. – Рівне: НУВГП, 2008. – 162 с. 2. Паньків З.П. Земельні ресурси: Навчальний посібник. – Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 272 с. 3. Позняк С. П. Ґрунтознавство і географія ґрунтів. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – Ч. 1. – 270 с.; Ч. 2. – 285 с. 4. Охорона ґрунтів : підручник для студ. аграрних закладів освіти III-IV рівнів акредитації / М.К. Шикуча, О.Ф. Гнатенко, Л.Р. Петренко, М.В. Капштик. 2-ге вид., випр. К. : Знання, 2004. 399с. 5. Забалуєв В.О., Дегтярьов В.В. (ред.) Охорона ґрунтів і відтворення їх родючості Навчальний посібник / [Забалуєв В. О., Балаєв А. Д.,

	Тараріко О. Г., Тихоненко Д. Г., Дегтярьов В. В., Тонха О. Л., Піковська О. В., Гавва Д. В., Жернова О. С., Козлова О. І.]. – Вид. 2-ге (змін. і доповн.) / за ред. д-рів с.-г. н., проф. В. О. Забалуєва та В. В. Дегтярьова. – Харків: Стиль-издат, 2017. – 348 с. 6. Третяк А.М. Земельні ресурси України та їх використання / А.М.Третяк, Д.Ф.Бамбідра. – К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2003. 143 с. Допоміжна література 1. Позняк С.П., Красєха Є.Н., Кіт М.Г. Картографування ґрунтового покриву / С.П. Позняк, Є.Н. Красєха, М.Г. Кіт. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 500 с. 2. Лойко П.Ф. Земельный потенциал мира и России: пути глобализации его использования в XXI веке. – М.: Федеральный кадастровый центр «Земля», 2000. – 342 с. 3. Возняк Р.П., Ступень М.Г., Падляк І.М. Земельно-правовий процес: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-200», 2006. – 224 с. 4. Третяк А.М. Землепорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: навчальний посібник. – К: Вища освіта, 2006. – 528 с. 5. Земельний кодекс України [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://yuristonline.com/ukr/uslugi/yuristam/kodeks/007.php 6. Сохнич А.Я. Моніторинг земель: Підручник / А.Я.Сохнич, М.С.Богіра, Д.І.Солярчук, В.В.Горлачук, І.М.Песчанська (за ред. д.е.н. Сохнича А.Я). – Львів: «Компанія «Манускрипт», 2008. – 264 с
Інформаційні ресурси	1. Підручники для вивчення навчальної дисципліни: http://www.dnprunnat.dp.ua/document/mm/dd/guntoznavstvo.pdf; http://ibhb.chnu.edu.ua/dpt/soilscience/biblioteka-kafedri; http://www.ussj.cv.ua/2011_t12_3-4/Travleyev.pdf; http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/5/42/2-42-kl33.pdf https://buklib.net/books/31337/ 2. Освітні портали: http://znau.edu.ua/tidings/top-news/dostup-do-povnotekstovikh-resursiv-springer-nature; http://www.sd4ua.org/golovni-temi-stalogo-rozvitku/zemelni-resursi/ https://geomap.com.ua/uk-g11/98.html
Питання для підсумкового контролю	1. Окресліть об'єкт, предмет і завдання курсу “Земельні ресурси”. 2. Опишіть історію створення ґрунтової карти світу та України. 1. Проаналізуйте основні закономірності географічного поширення ґрунтів. 2. Охарактеризуйте систему таксономічних і класифікаційних одиниць. 3. Опишіть схеми ґрунтово-географічного районування світу й України. 4. Проаналізуйте секторну модель структури ґрунтового покриву континентів. 5. Охарактеризуйте ґрунти полярного ГБК поясу. Арктичні і тундрові ґрунти. 6. Опишіть ґрунти бореального ГБК поясу. Болотні ґрунти. Мерзлотно-тайгові ґрунти. Підзолисті ґрунти. Дерново-підзолисті ґрунти. 7. Дайте характеристику ґрунтів суббореального ГБК поясу. Бурі лісові ґрунти. Сірі лісові ґрунти. Чорноземи лісостепу і степу. Каштанові ґрунти. Сіро-бурі і бурі ґрунти пустель і напівпустель. 8. Охарактеризуйте ґрунти субтропічного ГБК поясу. Ґрунти сухих і вологих субтропічних лісів. Ґрунти постійно- і сезонно-вологих лісів і саван. Ґрунти напівпустельних і пустельних областей субтропіків і тропіків 9. Дайте аналіз ґрунтів тропічного ГБК поясу. Ґрунти вологих тропічних

	лісів. Ґрунти постійно- і сезонно-вологих лісів і саван. Ґрунти напівпустельних і пустельних областей тропіків. 10. Охарактеризуйте ґрунти та структура ґрунтового покриву зони Мішаних лісів (Полісся). Дерново-підзолисті ґрунти. Дернові ґрунти. Болотні ґрунти. Болотні ґрунти. Лучні ґрунти. Алювіальні ґрунти. Їх морфогенетична характеристика. 11. Охарактеризуйте ґрунти та структура ґрунтового покриву зони Лісостепу. Сірі лісові ґрунти. Чорноземи лісостепу. Чорноземи опідзолені. Чорноземи типові. Лучно-чорноземні ґрунти. Їх морфогенетична характеристика. 12. Охарактеризуйте ґрунти та структура ґрунтового покриву зони Степу. Чорноземи звичайні. Чорноземи південні. Чорноземи на нелесових породах. 13. Охарактеризуйте ґрунти та структура ґрунтового покриву Українських Карпат та Особливості формування гірських ґрунтів. Висотна поясність ґрунтового покриву гірських країн. Ґрунти Передкарпаття. Ґрунти висотних поясів Карпат. Ґрунти Закарпаття. Буроземи. Дернові ґрунти. Дерново-опідзолені ґрунти. 14. Охарактеризуйте ґрунти та структура ґрунтового покриву гірського Криму. Ґрунти внутрішнього та зовнішнього пасма Кримських гір. Ґрунти південного берега Криму. Чорноземні ґрунти. Буроземи гірсько-лісові. Коричневі ґрунти. Каштанові ґрунти. Їх морфогенетична характеристика. 15. Розкрийте місце і роль земельних ресурсів у суспільному виробництві та функціонуванні біосфери. 16. Проаналізуйте таксономічні одиниці земельного фонду. 17. Опишіть особливості формування земельної власності на території України. Історичні етапи формування земельної власності. 18. Розкрийте сучасний етап формування власності на землю. Земельна реформа. 19. Проаналізуйте земельні ресурси світу. 20. Розкрийте структуру та сучасний стан використання світового земельного фонду. 21. Опишіть розподіл земель в межах ґрунтово-біокліматичних поясів. 22. Оцініть потенційні можливості використання земельних ресурсів світу. 23. Охарактеризуйте поширення земельних ресурсів на континентах. 24. Охарактеризуйте світову структуру земельних ресурсів. 25. Екологічний стан земельних ресурсів світу. 26. Оцініть сучасний стан і використання земельних ресурсів України. 27. Проаналізуйте структура земельних ресурсів України та їхні регіональні відмінності. 28. Охарактеризуйте структуру і географія земель сільськогосподарського призначення, лісів та інших лісовкритих площ, забудованих земель. 29. Охарактеризуйте землі природно-заповідного фонду України, географію земель оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Земельні ресурси населених пунктів України. 30. Опишіть забудовані землі України. Класифікація населених пунктів та їхнє соціально-економічне значення. Структура земельного фонду населених пунктів та особливості їхнього використання. 31. Охарактеризуйте розподіл земельного фонду України за землевласниками, землекористувачами. 32. Проаналізуйте класифікаційні категорії землевласників, землекористувачів за період реформування земельних відносин.
--	--

	33. Оцініть сучасний стан розподілу земельного фонду України за землевласниками, землекористувачами. 34. Розкрийте особливості ринку землі в Україні. Загальні положення та правові основи ринку землі. Порядок купівлі-продажу землі та продажу земельних ділянок на конкурентних засадах. Сучасний стан ринку земель несільськогосподарського призначення в Україні 35. Оцініть екологічний стан земельних ресурсів України.. Екологічні проблеми сучасного землекористування. Законодавство України у галузі охорони земель. 36. Проаналізуйте деградаційні процеси у ґрунтах. Водна ерозія. Вітрова ерозія. Опустелювання. Засолення ґрунтів. Осолонцювання. Затоплення ґрунтів. Техногенне забруднення ґрунтів. Фізична та хімічна деградація. 37. Опишіть шляхи та методи боротьби з деградаційними процесами у ґрунтах. 38. Опишіть таксономічні одиниці класифікації земельного фонду України. 39. Розкрийте структуру земельних ресурсів Закарпатської області.
--	---